

Eläinlääkintäauto ja arvonlisäverotus

Eläinlääkäri, joka on arvonlisäverovelvollinen, saa vähentää eläinlääkintäauton ostohintaan sisältyvän arvonlisäveron sinä kuukautena, kun on saanut eläinlääkintäauton ostolaskun. Myös polttoaineisiin ja huoltoon sekä muihin eläinlääkintäautoon liittyviin kuluihin sisältyvän arvonlisäveron saa vähentää. Vähennettävä arvonlisävero ilmoitetaan kunkin kuukauden arvonlisäveroilmoituksella. Eläinlääkintäauton hankinnasta syntyvän vähennettävän arvonlisäveron osuus on aika suuri, joten verottaja saattaa pyytää ko. vähennyskuukaudelta laskukopioita laskuista, joista vähennettävä arvonlisävero kertyy. Laskut voi yleensä skannata tai niistä voi lähettää kopiot. Alkuperäisiä laskuja ei ole suositeltavaa lähettää verottajalle.

Eläinlääkintäauto merkitään ajoneuvorekisteriin aina pakettiautoksi. Pakettiauton osalta arvonlisävero on mahdollista vähentää myös osittain. Esimerkiksi jos elinkeinotoiminnan ajoa on kaikesta ajosta 60 prosenttia, eläinlääkäri saa vastaavasti vähentää auton hankintahinnan ja käyttökulujen arvonlisäveroista saman 60 prosenttia.

Vähennyskelpoiset ja vähennyskelvottomat ajot

Arvonlisävero on aina vähennyskelpoinen vain siltä osin, kun kulut kohdistuvat arvonlisäverolliseen toimintaan. Yksityisajojen osuuden osalta vähennettävää arvonlisäveroa tulee siis oikaista.

Lähtökohtaisesti kodin ja työpaikan väliset matkat katsotaan arvonlisäverotuksessa ja tuloverotuksessa vähennyskelvottomaksi yksityisajoksi, eikä arvonlisäveroa saa näiltä osin vähentää. Tietyissä tilanteissa kodin ja työpaikan väliset ajot kuitenkin voidaan katsoa työajoiksi ja siten arvonlisäverotuksessa vähennyskelpoisiksi ajoiksi. Tämän edellytyksenä on se, että kodin yhteydessä on ajoneuvolle oma erillinen, lukittu säilytystila sekä lääke- ja hoitotarvikevarasto, josta autossa olevia tarvikkeita on helppo täydentää. Vaihtelevat työntekopaikat, päivystykset ja työn ennakoimattomuus ovat perusteena ajoneuvon säilyttämiselle kodin yhteydessä sille tarkoitetussa tilassa. Nämä edellytykset täyttyvät varsin usein.

Jos autolla ajetaan vähänkin yksityisajoa, näistä ajoista on pidettävä tarkkaa ajopäiväkirjaa. Jos ajopäiväkirjaa ei pidetä, verottaja voi harkinnan mukaan arvioida eläinlääkintäautolla suoritettujen yksityisajojen määrän. Ajopäiväkirjan pitäminen on suositeltavaa joka tapauksessa, jotta mahdollisiin verottajan kyselyihin on helpompi vastata.

Yksityiskäyttöön otto

Kun eläinlääkintäauton käyttötarkoitus muuttuu ja se rekisteröidään henkilöautoksi, auton sen hetkisestä käyvästä arvosta (huom! ei kirjanpitoarvosta) pitää maksaa valtiolle arvonlisävero. Käyvän arvon selvittämiseksi auto tulee arvioittaa vähintään kahdessa autoliikkeessä.

Jos auto pidetään henkilöautoksi rekisteröinnin jälkeen edelleen pääasiassa työkäytössä eli sillä ajetaan yli 50 % työajoa, voidaan auto säilyttää kirjanpidossa. Tällöin on muistettava, että kaikki autokulut (polttoaineet, korjaukset ym.) kirjataan kuluiksi arvonlisäveroineen kirjanpitoon, koska henkilöauton osalta arvonlisävero ei ole vähennyskelpoinen. Jos työajoa syntyy vakiintuneesti kuitenkin alle 50 %, auto on poistettava kirjanpidosta. Tällöin ei kirjata mitään autokuluja kirjanpitoon.

Kun auto ei ole kirjanpidossa tehdään veroilmoitusta täytettäessä ns. laskennallinen vähennys työajoista (jos autolla on sellaista ajettu). Eli esimerkiksi vuonna 2026 vähennetään eläinlääkintäautolla ajettut kilometrit x 0,55 euroa/km. Ajopäiväkirjan pitäminen on tällaisessa tapauksessa erittäin tärkeää.

Kun henkilöautoksi rekisteröidyn auton käytön osuus työajoihin on alentunut vakiintuneesti alle 50 %:iin, verottaja saattaa katsoa, että auto on siirtynyt kokonaan yksityiskäyttöön. Tällöin auto katsotaan ikään kuin myydyksi itselle käypään hintaan ja asiaa käsitellään samoin kuin jos auto myytäisiin jollekin toiselle henkilölle ja auton poistamattoman hankintamenon ja käyvän hinnan (=myynnistä saatava hinta) erotus tuloutetaan verotettavaksi tuloksi.

Kunnaneläinlääkäriin alv-ongelmat

Ajoneuvokulujen arvonlisäveron vähennysoikeus kunnaneläinlääkäriin työssä on tällä hetkellä epäselvä. Verohallinto on tulkinnut asiaa vaihtelevasti. Erään tulkinnan mukaan eläinlääkintäautosta ja siihen liittyvistä kuluista ei ole vähennysoikeutta siltä osin, kun eläinlääkintäautoa on käytetty myös toiminnassa, josta on maksettu palkkaa. Verottaja ei ole hyväksynyt selvitystä siitä, että eläinlääkintäauton ajot kohdistuvat täysimääräisesti laskutettuihin asiakaskäynteihin eikä kunnan maksama palkka kohdistu samaan työhön. Verohallinto on tällaisessa tilanteessa jakanut arvonlisäverot vähennyskelpoiseen ja vähennyskelvottomaan osuuteen saatujen palkkatulojen ja arvonlisäverollisten eläinlääkintäpalveluista laskutettujen tulojen suhteessa.

Eläinlääkäriilyn tulkinta on se, että eläinlääkintäauton käyttö liittyy aina eläimen hoitamiseen ja siten arvonlisäverolliseen myyntiin, poikkeuksena mahdolliset virkaan kuuluvat valvonta- ja tarkastuskäynnit. Se, että osa kunnaneläinlääkäriin tuloista muodostuu kunnan maksamasta palkasta, ei vaikuta eläinlääkintäauton hankinnan tai käyttökulujen vähennysoikeuteen. AVL 102 §:n mukaan arvonlisäveron vähennyksen saa tehdä verollista liiketoimintaa varten tehdyistä hankinnoista, joten vähennysoikeutta tulisi arvioida hankinnan käyttötarkoituksen perusteella. Eläinlääkintäajoneuvon käyttö on aina sidoksissa arvonlisäverollisen eläinlääkäripalvelun myyntiin.

On tärkeää tiedostaa erimielisyys ajoneuvokulujen vähennysoikeuden suhteen sekä verohallinnon vaihtelevat ratkaisut asiassa. Toistaiseksi varmuutta asiasta ei ole.

Eläinlääkintäauton vakuutukset

Eri vakuutusyhtiöiden eläinlääkintäautojen vakuutusmaksut ja ehdot saattavat olla hyvin erilaisia. Vakuutusta otettaessa on tarpeen selvittää, mitä vakuutus korvaa ja mitä ei. Vakuutus sopimusta tehtäessä on syytä olla tarkkana erityisesti niiden ehtojen osalta, jossa määritellään eläinlääkintäauton lunastaminen kolarin sattuessa ja seisonpäivien korvaukset varkauden tai kolarin tapahtuessa. Kannattaa myös selvittää, korvaako vakuutus eläinlääkintäauton hinauspäiväkorvaukset.

Vakuutusta tehtäessä on huomioitava erityisesti, että mahdollisen lunastukseen johtavan kolarin yhteydessä jäljellä oleva autovero ei jää eläinlääkäriin maksettavaksi. Vakuutusehdoissa tulee siis olla maininta siitä, että vakuutusyhtiö sitoutuu maksamaan autoveron jäljellä olevan määrän, jos tai kun se laitetaan myöhemmin maksuun (vakuutusyhtiö vähentää tällöin maksettavasta korvauksesta jäljellä olevan autoveron määrän). Auton mukana olevat lääkkeet ja hoitovälineet eivät ole mukana vakuutusyhtiöiden perusvakuutuksissa eli ne täytyy vakuuttaa erikseen.

Henkilöauton vakuutuksissa olevia bonuksia ei voi siirtää eläinlääkintäautoon. Joissain yhtiöissä kaskon osalta saattaa olla mahdollisuus neuvotella bonuksista. Erikoisauton bonukset voidaan pääsääntöisesti siirtää henkilöautoon. On myös huomattava, että vakuutuksen hinta saattaa vaihdella huomattavasti riippuen siitä, ottaako eläinlääkäri vakuutuksen omiin nimiinsä vai y-tunnuksensa nimiin.

Valvonta

Eläinlääkintäauton oikeaan käyttöön liittyvää valvontaa suorittavat mm. poliisiviranomaiset, ajoneuvokatsastajat ja verottaja.

Lopuksi

Eläinlääkintäauton autoverovapaus on saatu vuonna 1987. Eläinlääkintäauton omistuksen, käytön ja varustelun suhteen säädöksissä ei ole aivan yksityiskohtaisia määräyksiä. Tämä antaa mahdollisuuksia käytännön

liikkumavaraan, jota ei kuitenkaan pidä käyttää väärin. Mikäli näin tapahtuu, ehtoja tultaneen tiukentamaan, ja jos ehdottomia määräyksiä rikotaan, vaarana on koko edun menettäminen.

Hyödyllisiä linkkejä:

- <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/verot-ja-maksut/arvonlisaverotus/ajoneuvon-ja-sen-kayttokulujen-arvonlisavero/>
- <https://www.traficom.fi/fi/autoilijat/ajoneuvon-verotus/erikoiskayttoisten-ajoneuvojen-autoverovapaus#24945-0>
- https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/2020/777#chp_5